

ΚΥΡΙΟΙ ΟΡΟΙ της πρότασης

ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ

(ποιος; ρήμα)

ουσιαστικό
αντωνυμία
κάθε λέξη ή ομάδα λέξεων
πρόταση ολόκληρη
ΠΑΝΤΑ ΣΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ

ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑ

1. ΡΗΜΑ ΑΜΕΤΑΒΑΤΟ

2. ΡΗΜΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ + ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

είμι (α) απλό(β) επιρρηματικό(γ)
τυγχάνω προληπτικό(δ) γεν.
γίγνομαι κατηγορηματική
διατελώ
καθίσταμαι
ἔφυν
πέφυκα
αίροῦμαι
καλοῦμαι κ.λ.π

3. ΡΗΜΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ + ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

+ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

+ ΑΝΤΙΚ. +ΚΑΤΗΓ

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ

Το κατηγορούμενο το συσχετίζουμε πάντα με το υποκείμενο που προσδιορίζει, επισημαίνοντας το συνδετικό ρήμα.

Π. χ.: Οὗτος κατέστη εὐεργέτης. (Η λέξη ευεργέτης είναι κατηγορούμενο στο «οὗτος» με συνδετικό ρήμα το «κατέστη».)

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΟ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ:

(επίρρημα τόπου, χρόνου, τρόπου, σειράς, σκοπού)

Με ρήματα που συνήθως σημαίνουν **κίνηση**, το κατηγορούμενο παίρνει τη σημασία επιρρήματος

π.χ. Ὁ ἄγγελος ἀφίκετο **τριταῖος**.

Αἱ νῆες ἐπλευσαν **βοηθοί**.

Ἐζόμεθα **ἐφέστιοι**.

Συνήθη ονόματα που είναι επιρρ.

κατηγορ. : **ἄκων, ἐκῶν, πρῶτος, τριταῖος, πρότερος κ.α.**

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ:

(ὥστε ἐγίνε, ὥστε νὰ γίνε)

Με ρήματα που σημαίνουν **εξέλιξη** (αὐξάνομαι, αἴρομαι, τρέφομαι, ρέω, πνέω κ.α.)

π.χ. Ὁ Ἀσωπὸς ποταμὸς ἐρρῆ μέγας.

Ὁ ἄνεμος ἐκπνεῖ μέγας

εκφράζεται μια ιδιότητα που δεν την έχει
αποκτήσει ακόμη το υποκ

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟ ΣΤΟ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ:

Υπάρχουν ρήματα* που συντάσσονται με δυο αιτιατικές, εκ των οποίων η μία είναι αντικ. και η άλλη κατηγορούμενο (μπορεί να είναι και προλ. ή επιρρ.)

Π.χ. Ἐκρινον αὐτόν φιλομαθέστατον.

Ὁ δῆμος εἴλετο τὸν πατέρα στρατηγόν.

* (λέγω, καλῶ, ὀνομάζω, / ποιῶ, καθίστημι, αἴροῦμαι, χειροτονῶ, / νομίζω, ἡγοῦμαι, κρίνω, / ἔχω, παρέχω, παραλαμβάνω, / αὐξω, αἴρω, τρέφω)